

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Occasio mala vitanda. Ex Veteri. Ex Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Qui timet Deum, nihil negligit. Ecclæ.

7. 19. *Vidimus enim stellam & venimus.* Matth. 2. 2. Stella est gratia præveniens; quæ ducit ad perfectionem, & consummationem. Hugo Card. hic.

Adhuc modicum tempus vobiscum sum. Joan. 7. 33. Dives in misericordia Dominus peccatoribus his promittit vel modicum tempus: pretiosa enim temporis particula ad conversionem. Pensa illud *adhuc*. Cur illò modicò tempore, quò adhuc donaris, ad conversionem non uteris? pro dolor! *adhuc* illi misericordis Dei addis, *adhuc* impænitentiæ, & pertinaciæ. *In omnibus his peccaverunt adhuc.* Pl. 77. 32. Efcobar t. 2. Perf. Chr. l. 6. sect. 1. obf. 7.

In novissimo die magno festivitatis stabat Jesus, & clamabat. Joan. 7. 37. Toleus: eos clamore hùc valde admonet suæ; nè opportunitate tantâ neglectâ pereant. Id. ib. sect. 2.

Præteriens Jeshu vidit hominem cæcum. Joan. 9. 1. Magna transiens operatus. Sic cæco, qui erat juxta Jericho, visum restituit præteriens viam. Luc. 18. 37. Sic Petrum, Andream &c. vocat *ambulans juxta mare.* Matth. 4. 18. Sic etiam Matthæum, *cum transiret.* Matth. 9. 9. Zachæum &c. ut intelligas, præterire Christum D. Si te vocat, ideo continuo accede, nè omnino pertransseat. Est tibi nunc divina inspiratio, audis concionem, vidisti amicum mori: transit Deus; responde ei: nè tibi contingat, quod sponsæ, quæ continuo sponso aperire noluit. Cant. 5. 6. Cum postea surrexit, ait: *ille declinaverat, atque transierat.* Orosius f. 4. D. 4. Quadr.

Vae! vae! civitas illa magna Babylon quoniam unâ hora venit judicium tuum. Apoc. 18. 10. Repentinus tibi superveniet interitus, & poma desiderii anime tue discesserunt à te. Poma, id est, opportunitas discessit à te. Efcobar t. 1. mir. Chr. l. 5. obf. 5.

Edem Horæ perpetuo apertam Romani voluere, illiusque aditum patere omnibus. Alexander ab Alex. l. 1. c. 14.

§. III.

Occasio mala vitanda.

Ex Veteri.

Et nè tangeremus illud. Gen. 3. 3. Mendacii ab Interpretibus solet argui Eva; quòd non solum esum, sed etiam tactum ligni, sibi dicat prohibitum; quòd tamen c. 2. 17. non exprimitur. Ego tamen non video, cur, qui in negotio minus periculoso, montis tactum prohibuit, hic etiam tactum ligni non vetaret; licet id Scriptura non referat. Quòd si, ut est, probabile putas; merito Deus vetuit tactum, nè à tactu veniret ad esum. Oleaster hic: pius Pater præcepit non tangere, licet scriptum non sit; nè contingeret edere. Solet Dominus vias ad peccandum, seu initia, præcludere; nè contingat peccare. Ramirez in ep. 1. Apoc. 2. 2. Produxit Dominus in medio paradisi scientiæ

boni, & mali. Quare non in extremo? nè, dum frequenter eam arborem in conspectu cernerent, quasi quibusdam irritamentis, & illecebris, illethi in datam legem committerent delictum. Procopius apud Fernandium in Gen. 2. 9.

Ambulavit Henoch cum Deo, & non apparuit. Gen. 5. 24. Sic enim vitabat homines, ut domise contineret. Philo l. de Abrah. latere ignotus cupiens, non humanæ societatis odiò; verum quia fugitat vitia, quibus vulgus delectatur. Velloso in Judith. Paræn. 12.

Noli respicere post vergum. Gen. 19. 17. Præceptum hoc, in detestationem sceleratæ gentis, & terræ: & ut docerent, talia flagitia in tantum esse detestanda, & fugienda; quòd etiam usque ad primum conspectum visus, vel memoria, non venirent. S. Thom. Aqu. hic.

Judæis, nè idola colerent, etiam fabricare non licebat. Ex. 20. 4. Nè die Sabathi coquebantur cibos, etiam ignem accendere prohibebantur.

Conscidisti saccum meum. Pl. 29. 12. Mendoza in 1. Reg. 3. peccatum comparat cum habitu sacco, aspero, & abjecto, quò peccatores induuntur. Hunc habitum dicit non exutum, sed conscissum: nam habitum, quem nocturnò tempore dormiturus exuis, matutinò iterum assumis: at verò quem non modo exuis, sed etiam scindis; nuquam amplius recipis induendum.

Liberasti me de portis tribulationum, quæ circumdederunt me. Eccl. 5. 1. 4. 5. Hoc est, peccandi occasionem Deus à justo amovit: qui, si portarum captus esset illicio, sanè scelus non evitasset. Olival. 12. Strom. §. Et de portis &c.

Fugite de medio Babylonis, & salvet unusquisque animam suam. Jer. 51. 6.

Sepiam viam tuam spinis. Os. 2. 6. Deus sepit, & obstruit vias peccatoribus, cum eos à peccatis, morbis, ærumnis, odiis, persecutionibus, cohibet; vel ipsas occasiones peccatorum tollit: quæ ingens est Dei misericordia; licet peccatori, suas delicias concupiscenti, ingrata, & exosa. Sic sepit viam libidinis lue Gallicæ: avaris, dum merces per naufragium perdunt: ambitiosis, favorem, & gratiam tollendo. Cornelius hic.

Ex Novo.

Tunc Jesus ductus est in desertum. Matth. 4. 1. Lotus in aquis illicò deserta penetravit, dedicans se totum altissimo, subtrahens se à sæculo: non sibi timens, aut cavens, existens incorruptibilis ab omni, quòd maculare hominum mores posset: sed sequentibus præstrinxit vivendi formam: quàm cauta sit conversatio eorum, qui purgationem acceperunt veterum delictorum; in quocunque sit ordinata purgatio. Sim. Cas. l. 1. c. 18.

Qui viderit mulierem ad concupiscendum &c. Matth. 5. 28. S. Chrysof. hom. 17. in Matth. semel quidem, & secundo, & tertio

tiò sic videns, possit fortasse animum continere; si verò frequenter id fecerit, fornicemque illam sponte succendas; profectò capieris: neque enim extra naturam, aleamque humanam, consistis.

Statim compulit Jesus Discipulos ascendere in naviculam. Matth. 14. 22. Sub noctem puto confectum epulum v. 15. homines in hoc multi, *exceptis mulieribus.* v. 21. Ideò Magister Christus occasionem sustulit tam nequitia, quam infamia. Cajet. in Marci 7. quibus cavebat à nocturno mulierum consortio. Velloso in Judith. 5. Paræn. 12.

Arefacta est continuo ficulnea. Matth. 21. 19. Athanas. q. 58. arefecit peccati operculum, id est, folia ficis. Instrumenta, & occasiones, peccatorum tollit Deus, quibus irascitur: succidit lucos, templa ipsa, in quibus of-funditur. Apud Velloso in Judith. 2. Paræn. 21.

Si dixerint vobis, ecce in deserto est, nolite exire. Matth. 24. 26. S. Chrysostr. non dixit: ite, & non credite; sed, non exeat: magna enim fraus propter signa futura est. Apud Did. Nifs. D. 11. Pent. §. 3.

Apprehendens eum de turba seorsum. Marci 7. 32. Poterat Dominus hunc agrum in medio populi, qui sequebatur, sanare; sed quòd illum abstraxit, docere voluit: fugiendum è multis illi, qui vult sanus fieri, & salvari à peccatis. Did. Nifs. D. 11. Pent. §. 3. Qui vult sanari à peccatis, debet tumultum Mundi evitare. Hugo Card. hic. Et Sim. Cas. l. 5. c. 23. providus medendi archiater, primò sanandum retrahit à prohibentibus sanitatem.

Neminem per viam salutaveritis. Luc. 10. 4. S. Ambros. l. 7. in Luc. fortassis quibusdam hoc durum, & superbum videatur malevolis praesertim rerum alienarum censoribus; qui arrogantia tribuant, quòd Discipuli ejus Domini, qui maximam semper praesetulit mansuetudinem, humanitatem, humilitatem; nec salute, nec verbò quidem, dignentur obvios. Sed responderet Ambrosius: ideo honesta prohibentur, nè solennis gratia obrepat officii, & impediatur ministerium, cujus mora culpa sit. Si honesta, tanquam honestarum rerum impedimenta interdicuntur; quam tu speres in rebus inhonestis, & illicitis securitatem? Si bonum inferius quandoque melioris impedimentum, tunc à deterioribus ad bona tuto facere gradum posse putas? Did. Nifs. ib.

Auferte ista hinc. Joan. 2. 16. Tunc ritè curatur malum, quando omnis relabendi in illud occasio prorsus tollitur. Quares: cur animantes ejecerit è templo? cum satis fuisse videatur, exturbasse eos, qui illud usuris, & illicitis negotiationibus, profanabant. Respondet Toletus: Prudenter Christus hominibus ejecit, oves eorum, & boves, etiam ejecit; nè redeundi relicta videretur occasio: tunc enim malo subvenitur profectò, quando etiam mali occasio amputatur. Did. Nifs. f. 2. D. 4. Quadr. §. 3.

Tolle grabatum tuum, & ambula. Joan. 5. 8. Sanitate donatum languidum jubet Dominus, & portare grabatum, & ambulare. Cur?

quia, cum peccatoris gereret imaginem, à loco, ubi aegrotabat, discedere oportebat. Escobar t. 1. Mir. Chr. l. 5. f. 2. obs. 7.

Lazare veni foras. Joan. 11. 43. Extra sepulchrum Lazarus solvitur: in occasione enim delinquendi constitutus quomodo potest absolutionis beneficiò frui? De egresso dicitur: *Subvite eum, & sinite abire.* Escob. t. 1. Mir. Chr. l. 10. sect. 3. obs. 6. Ut Lazarum vità donaret, è sepulchro prodire jussit: ut significaret, qui resuscitari verè cupit, non debere remanere in sepulchro, non hærere intrà occasionem; sed procul ab illa discedere. Did. Nifs. de Lacrymis Petri §. 5. *Egressus foras.* Luc. 22. 62. turpiter fallitur Christianus, qui putat, procul abesse posse à peccato, cum peccandi viciniam habet occasionem. Id. ib.

Nunc scio verè, quia misit Dominus Angelum suum, & eripuit me de manu Herodis. Act. 12. 11. Donec in carcere versabatur Petrus, licet expeditus vinculis esset, non putabat securam, & certam, suam libertatem; sed ludificari se putabat; *existimabat se visum videre.* At cum è carcere procul inde evasisset, tunc dixit: *nunc scio verè.* Illusio, & fraus demonis est, si putas te procul à peccato, dum adhuc in carcere occasionis hæreres. Cypr. l. 1. ep. 11. nemo diu tutus est periculo proximus. Did. Nifs. de lacrym. Petri §. 5.

§. IV.

Exempla

Ex Veteri.

Quandò profecti essent, terror Dei invasit omnes per circuitum civitates; & non sunt ausi persequi recedentes. Gen. 35. 5. legelocum. Cur fugientem timent? juxta S. Chrysostr. hom. 56. in Gen. spiritualia prelia hoc factum adumbrat; in quibus ille formidini est hostibus, qui fugit, qui pavet, qui pericula cautus vitat. Si fugis, demonem fugasti. Prima in Eccl. Ethol. 108.

Percutiens virgà bis siliem &c. Num. 20. 11. Moyses ultimò usus est mirabili virgà suà apud Cades; ita ut amplius eam in ministerium accepisse non legatur in Scriptura, ut advertit S. Cyrillus: cur ita deinceps abstinuit? virgà in Cades occasio fuit, ut Moyses delinquens offenderet Deum. Vide deinceps ut prudens cavet à virgà; nè iterum ex ea alia peccandi occasio deveniret. Sylveira in Joan. 21. c. 8. 9. 9.

Libavit eam Domino. 2. Reg. 23. 16. Eucherius: qui quondam concupiscere alienam conjugem nequaquam timuit; postea etiam, quia aquam concupisisset, expavit. Sic Sancti expiis periculis sunt cauti; ut, quidquid illius speciem refert, fugiant, & metuant. Baerz t. 1. l. 2. c. 10. §. 12.

Pepigi sedus cum oculis meis, ut nè cogitarem quidem de virgine. Job. 31. 1. Glossa hic: visum sequitur cogitatio, cogitationem delectatio, delectationem consentus, consentum